

2 september 2021

De interlandelijke adoptiediensten kregen deze morgen inzage in de langverwachte resultaten van het rapport van de experten commissie die in 2019 werd samengesteld door de Vlaamse Regering met als opdracht interlandelijke adopties uit het verleden te onderzoeken.

Met het oog op het verkrijgen van een zo correct mogelijk beeld van de complexe realiteit van interlandelijke adoptie, vond men het cruciaal dat de onderzoekers zo veel mogelijk informatie uit verschillende bronnen zouden ontsluiten. Het onderzoek moest minimaal gesprekken met ALLE stakeholders omvatten (ouders, geadopteerden, diensten, overheden over de praktijk van nu en in het verleden).

De interlandelijke adoptiediensten zijn echter op geen enkele manier betrokken of gehoord in dit onderzoek. In het rapport staat dat de diensten benaderd zijn en uitnodigingen hebben verstuurd aan betrokkenen. De drie interlandelijke diensten hadden op eigen verzoek een online gesprek van 1 uur met 2 onderzoekers van de VUB. Hierin werd, uiteraard zeer kort, gesproken over de werking van de diensten. Wij beschouwen dit niet als een daadwerkelijke en volledige bevraging over huidige werking.

Verder wijzen we erop dat sommige aanbevelingen reeds langer gangbare praktijk zijn: zo worden alle matchingvoorstellen (tussen kandidaat adoptiekinderen en adoptieouders) finaal goedgekeurd door de Vlaamse Centrale Autoriteit inzake Adoptie. Dit in navolging van de ratificatie van het Verdrag van Den Haag en aangepaste Vlaamse en federale wetgeving.

Andere aanbevelingen bleken in het verleden onmogelijk te realiseren: denk aan het afschaffen van wachtlijsten. Zonder in detail te gaan, stellen wij -samen met anderen- vast dat er inhoudelijk zeer grote vragen moeten gesteld worden over de samenvoeging van de wachtlijsten kandidaat adoptieouders en de kandidaat pleegouders. Pleegouderschap en adoptieouderschap hebben een volledig verschillende finaliteit. De kandidaat ouders kiezen gemotiveerd voor een tijdelijk of permanent ouderschap.

Het concept van meerouderschap en open adoptie is mooi en in de praktijk reeds bestaande, maar de consequenties die het concept heeft, worden niet meegenomen. Men wil graag een brug slaan tussen adoptie en pleegzorg en daartoe een 'pool' maken van kandidaat ouders: we zijn benieuwd hoe men dat zal realiseren in het kader van interlandelijke adoptie. Ons lijkt het eerder een moeilijke combinatie. De link tussen pleegzorg en adoptie die nu gelegd wordt, was trouwens geen onderzoeksvraag.

De huidige nazorg wordt 'rudimentair' genoemd en ze kan en moet zeker nog verder worden uitgebreid. Helaas is er niets meegenomen van wat er de afgelopen jaren hierrond reeds werd bewerkstelligd door de adoptiediensten op vraag van en met steun van de overheid. Het huidige voortraject dat de adoptiedienst bij plaatsing van een special need adoptiekindje aanbiedt aan de adoptieouders, de begeleiding en intensieve nazorg die aangeboden wordt, wordt genegeerd.

In de pers verschijnen ook berichten dat de subsidies van de 3 adoptiediensten rechtstreeks afhankelijk zijn van het aantal adopties dat een dienst realiseert. Het allergrootste gedeelte van de werkingssubsidie van de diensten bestaat uit een vast bedrag, dat bepaald wordt door de Vlaamse Regering en dat niet afhankelijk is van het aantal gerealiseerde interlandelijke adopties.

Dat de adoptiediensten pal achter een hervorming van het adoptielandschap staan als die een verbetering van het proces met zich meebrengt, weze duidelijk. Een goed werkende overheidsstructuur die de diensten steunt én controleert is wenselijk. Die moet controleren en toezicht houden maar we betwijfelen of de overheid de taak van de interlandelijke adoptiediensten kan overnemen. Om alvast aan de stroomlijning van het adoptieproces tegemoet te komen werken de 3 huidige adoptiediensten sinds september 2019 aan een fusieproject.

De toekomst van de 3 interlandelijke adoptiediensten zal worden bepaald door de nog te nemen beslissingen van de Vlaamse Regering. De drie diensten vragen dat de Vlaamse Regering keuzes op korte termijn zal maken. De drie diensten vragen dat er een hoorzitting komt om onze argumenten verder toe te lichten. De pauzeknop indrukken voor een ongekende tijd, zal interlandelijke adoptie fnuiken. Wij kiezen er voluit voor om met alle betrokkenen een constructief en sereen debat aan te gaan met het belang van het kind voor ogen. Ook daartoe werd al een goede aanzet gegeven.

Ondertekend door

Christine Gonnissen
Voorzitter Ray of Hope

Herman Breugelmans
voorzitter Het Kleine Mirakel

Luc Broes
voorzitter Fiac-Horizon

